

КОДЕКС ПОНАШАЊА

ЗАПОСЛЕНИХ У ПОЉОПРИВРЕДНОМ ИНСТИТУТУ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ – БАЊА ЛУКА

I ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Кодексом понашања (у даљем тексту: Кодекс) запослених у Пољопривредном институту Републике Српске, Бања Лука (у даљем тексту: Институт) уређују се правила понашања која су запослени у Институту дужни да поштују у обављању послова, како би на тај начин придонијели остваривању уставности и законитости, јачања свијести о сопственој и професионалној одговорности, савјесности и ефикасности, добром понашању према пословним субјектима и међусобним односима, те угледу Института.

Члан 2.

Руководство Института поштује достојанство и интегритет запослених и помаже при оспособљавању и усвајању нових знања. Запосленим радницима је омогућена отворена комуникација на свим нивоима и у свим смјеровима. Међусобно повјерење запослених радника у Институту омогућава да са својим знањима и вјештинама доприносе успјешности извршавања зацртаних, уговорених и усвојених послова Института.

Овим Кодексом се утврђују начела и права, која су обавезујућа за све запослене раднике у Институту.

II ОСНОВНА НАЧЕЛА

Члан 3.

Активности Института уређене су важећом законском регулативом и општим правним актима Института.

Принцип „ако нешто није забрањено, значи да је дозвољено“ не треба користити.

Сви шефови завода/служби/сектора су дужни да константно утичу на побољшање услова рада у Институту, јер се на тај начин остварује позитиван утицај како на запослене, тако и на околину.

Члан 4.

Запослени у Институту морају бити свјесни да се њихов однос према извршавању радних задатака, пословним сарадницима и кооперантима, поистовјећује са пословањем Пољопривредног института Републике Српске, Бања Лука у цјелини.

Члан 5.

Запослени у Институту морају обављати посао понашајући се у складу са прихваћеним начелима.

Својим понашањем и радом у Институту не смију да штете угледу Института и пословању истог.

Члан 6.

Запослени у Институту мора савјесно обављати посао за који је склопио уговор о раду на мјесту и у времену који су одређени за то. При томе мора водити рачуна и о личном изгледу.

Члан 7.

Пољопривредни институт Републике Српске, Бања Лука и његови запослени се морају понашати у складу са важећим законским прописима Републике Српске и БиХ, извршавати одредбе опшних аката Института којима се регулише испуњавање права и обавеза те поштовати захтјеве послодавца.

Члан 8.

Обавеза је сваког запосленог у Институту да се уздржи од свих поступака и радњи који би могли материјално и морално нанијети штету Институту.

Члан 9.

Запослени у Институту морају бити свјесни своје одговорности при обављању послова, а директор Института треба штитити интересе својих запослених.

Запослени у Институту не смију употријебити пословне тајне које је Институт одредио, а које су му доступне, за личну корист или их одати трећем лицу.

Запослени су дужни чувати тајност података, докумената и опреме, чија би злоупотреба могла штетити Институту, пословним партнерима или запосленим у Институту.

Одавањем пословних тајни неовлашћеним лицима запослени чини тежу повреду радне обавезе.

Запослени су обавезни, и по престанку рада у Институту, чувати пословну тајну и друге податке до којих су дошли у току рада у Институту.

Запослени који поступе супротно одредбама овог Кодекса и тиме причине штету Институту, морају је на одговарајући начин надокнадити.

Члан 10.

За вријеме рада у Институту, запослени не смију, без писменог одобрења директора Института, за свој или туђи рачун, обављати или склапати послове које обавља Институт, јер би то представљало конкуренцију Институту.

Запослени који се понаша супротно, крши одредбе Закона о раду, опшних аката Института и уговора о раду.

Члан 11.

Запослени не смију да обављају било какву активност, нити да прихвате било какав посао или функцију, плаћену или неплаћену, која је неспојива са послом који обављају. У случајевима сумње, запослени су дужни да затраже мишљење директора.

Запослени ће на захтјев претпостављеног дати образложену изјаву о активностима или функцијама, плаћеним или неплаћеним, које би могле да угрозе адекватно обављање њихових дужности.

III ОДНОС ПРЕМА ПОСЛОВНИМ ПАРТНЕРИМА

Члан 12.

Запослени у Институту дужни су једнако поступати према свим пословним субјектима, без дискриминације или повлашћивања по основу доби, националности, етничке или социјалне припадности, језичког и расног поријекла, политичких или вјерских увјерења или склоности, инвалидности, образовања, социјалног положаја, пола, брачног или породичног статуса, полне оријентације или на било којој другој основи.

Члан 13.

Директор Института и сви запослени, у свакодневном раду се морају залагати за стицање и очување повјерења код пословних партнера.

Члан 14.

Критике, притужбе и приједлоге, које би биле примљене од пословних партнера, запослених или управног органа Института, морају се разматрати и ако су оправдане, уважавати их и брзо рјешавати. Ако би исте биле упућене писменим путем на исте се мора писменим путем одговорити.

Члан 15.

Запосленом у Институту није дозвољено прихватити поклоне од лица која су ступила или желе ступити у пословни однос са Институтом, ако су ти поклони узети са намјером чињења противуслуге за одређени посао.

Строго је забрањено примати новчане поклоне.

Запослени у Институту може прихватити поклон промотивне природе, ако поклон не прелази вриједност већу од 30 КМ. Ако запослени прими поклон већи од 30 КМ крши одредбе овог Кодекса и тиме чини повреду радне обавезе у складу са Правилником о раду.

Члан 16.

У односу са пословним партнерима запослени морају избјегавати сукоб интереса, а уколико до њега дође, морају о томе обавијестити свог непосредног руководиоца, односно шефа завода/службе/сектора, и од такве ситуације се дистанцирати.

Под сукобом интереса се подразумијева ситуација у којој запослени, са пословним партнером, има лични или пословни договор који би могао утицати на пословање Института.

Кад се то од њега затражи, запослени је дужан да пружи информације потребне за процену постојања сукоба интереса.

Ако запослени не обавијести непосредног руководиоца, односно шефа завода/службе/сектора, о сукобу интереса, а овај о томе не обавијести директора Института, крше одредбеовог Кодекса, општих аката Института и уговора о раду .

Члан 17.

Запослени у Институту не смију употребљавати радна и друга средства Института за остваривање личне користи или корист трећег лица, ако за то немају одговарајуће одобрење одговорног лица у Институту.

Члан 18.

Свако кршење напријед наведених одредби сматраће се као тежа повреда радне обавезе.

IV МЕЋУСОБНИ ОДНОСИ ЗАПОСЛЕНИХ У ИНСТИТУТУ

Члан 19.

Међусобни односи запослених у Институту заснивају се на узајамном поштовању, повјерењу, сарадњи, пристојности и стрпљењу.

Члан 20.

У свакодневном извршавању повјерених им послова запослени у Институту својим изјавама или поступцима не смију дискриминисати друге запослене због поријекла, пола, друштвеног или материјалног положаја, расе, националне и политичке припадности, односно због религије, сексуалне оријентације или због неког другог разлога супротно Уставу и законом утврђених права и слобода.

Забрањено је свако полно узнемиравање, психичко (mobbing) и физичко злостављање запослених.

Запослени у Институту не смију ометати друге запослене у обављању њихових дужности.

Забрањено је размјењивање мишљења и информација личне природе између запослених, које могу довести до непријатне радне атмосфере, узнемиравања запослених и субјективног утицаја при обављању дужности.

Запослени у Институту дужни су међусобно размјењивати мишљења и информације о појединим стручним питањима.

Члан 21.

Сви шефови завода/службе/сектора у Институту дужни су подстицати запослене на квалитетно и ефикасно обављање послова, међусобно уважавање, поштовање и сарадњу, те примјеран однос према пословним субјектима.

Члан 22.

Сви шефови завода/служби/сектора у Институту дужни су да се старају да запослени обављају своје дужности савјесно, одговорно и у складу са утврђеном политиком Института.

Шефови завода/служби/сектора дужни су да предузму све потребне мјере како би спречили корупцију у заводу/служби/сектору којом руководи.

Ове мјере могу да обухвате предлагање и спровођење правила и упутстава, пружање одговарајуће обуке, препознавање знакова да је неко од запослених запао у финансијске или неке друге тешкоће, и пружање личног примјера запосленима понашањем које карактерише исправан морални став и лични интегритет.

Члан 23.

Запослени не смију да на недозвољен начин користи свој положај како би себи обезбедили друго запослење.

Запослени не смију да дозволе да их изгледи за ново запослење доведу у стварни, потенцијални или привидни сукоб интереса.

У складу са законом, током одговарајућег периода времена зависно од карактера послова које је обављао, бивши запослени не треба да ради за рачун било ког физичког или правног лица у вези са предметом на коме је радио (или савјетовао) током свог рада у Институту, уколико би то могло да представља откривање или преношење поверљиве информације што може да произведе штету у пословању Института, те прибављање посебне користи за то физичко или правно лице.

Запослени, по напуштању службе, не сме да користи или преноси поверљиве информације до којих је дошао док је обављао службу, осим ако на то није овлашћен, у складу са законом.

Члан 24.

Запослени у Институту дужни су се уредно одијевати, а одјећа мора бити прикладна радном мјесту и дужности коју обављају.

Члан 25.

Запосленици су дужни пажљиво поступати с имовином Института и финансијским средствима која су им повјерена и предана на кориштење.

V КОМУНИКАЦИЈЕ

Члан 26.

Ради ефикаснијег одвијања пословних активности и дистрибуције неопходних информација и поште, потребно је успоставити правила која ће обезбиједити сигурност и благовременост.

Правила за ефикасно одвијање пословних активности Института су:

- Приспјела пошта мора бити ажурно проучена и благовремено ријешена;
- Недопустива је појава загубљења докумената;
- На све телефонске, телефакс, е-маил поруке пословних партнера обавезно је дати одговоре;

- Кориштење средстава електронског комуницирања у приватне сврхе се мора свести на најмању мјеру, а у присуству пословних партнера, забрањено је комуницирати приватно;
- За вријеме пословних састанака мобилне телефоне обавезно искључити;
- Састанке и разговоре са пословним партнерима сводити на оптимално вријеме и не разговарати о приватним стварима и политици;
- За састанке и преговоре је неопходна добра припрема, како би се вријеме што ефикасније користило.

VI ЈАВНОСТ

Члан 27.

Информације о раду Института путем средстава јавног информисања овлаштени су давати директор Института, портпарол Института или особа коју директор за то овласти.

У свим облицима јавних наступа и дјеловања у којима представљају Институт, запослени су дужни износити ставове Института стручно и одговорно, у складу с прописима, датим овлаштењима и упутствима, те одредбама овога Кодекса.

VII ПРИТУЖБЕ НА НЕПОШТОВАЊЕ КОДЕКСА

Члан 28.

Запослени који оправдано вјерује да је настала или да ће настати повреда закона, других подзаконских аката или овог Кодекса, пријавиће ту чињеницу директору и, ако је то потребно, другом органу надлежном за испитивање таквих чињеница.

На исти начин ће поступити и запослени који сматра да се на њега врши притисак да поступи супротно закону или овом Кодексу.

Запослени који у основаном увјерењу пријави наведени случај не смије због тога трпити било какве штетне посљедице.

Члан 29.

Пословни субјекти могу се обратити директору Института притужбом на понашање запослених, за које сматрају да је противно одредбама Кодекса или других законских и подзаконских аката.

Члан 30.

У случају кршења законских или уговорних права, те одредби овог Кодекса запослени у Институту имају право и дужност затражити рјешавање насталог проблема унутар Института, у складу са одредбама Правилника о раду.

У случају кад се настали спор не може ријешити мирним путем, у складу са ставом 1. овог члана, запослени у Институту имају право затражити заштиту пред судом.

VIII СТУПАЊЕ НА СНАГУ

Члан 31.

Служба заједничких послова је дужна да са Кодексом званично упозна све запослене у Институту, а запослени су дужни да пријем Кодекса писмено потврде.

Сваки радник у Институту треба да користи Етички кодекс као водич кроз свој свакодневни рад.

Непридржавање одредби овог Кодекса представља повреду радне обавезе из уговора о раду и повлачи мјере којима се кажњава радник у складу Правилником о раду Института.

Члан 32.

Овај Кодекс ступа на снагу осмог дана од дана оглашавања на огласној табли, а објавиће се на веб-страници Института.

Број: 142/2010
Дана, 10. фебруара 2010. године

Д и р е к т о р
Проф. др Михајло Марковић